

STJÓRNARTÍÐINDI B 86 – 1989

24. nóvember 1989

1135

Nr. 579

REGLUGERÐ

um búfjármörk, markaskrár og takmörkun á sammerkingum búfjár.

1. gr.

Búfjármörk.

- 1.1. Búfjármörk eru; eyrnamörk, brennimörk, plötumerki og frostmerkingar. Hver búfjáreigandi er skyldur að hafa glögg mark á búfé sínu. Lömb skulu eyrnamörkuð, þau er til næst, fyrir lok tólfðu viku sumars. Auk þess er hverjum fjáreiganda skylt að hafa númer bæjar eða eigenda, sýslutákn og númer sveitarfélags á fé sínu, brennimark á hyrndu fé eða plötu í eyra. Þó má í fjallskilasamþykkt veita undanþágur frá þessu ákvæði þar sem fjársamgöngur eru litlar og fé ekki rekið til afréttar.
- 1.2. Í fjallskilasamþykkt er heimilt að setja sérákvæði um mörk og skil á stórgripum. Sammerkingar stórgripa eru óheimilar innan fjallskilaumdæma. Stjórn fjallskilaumdæmis skal, að öðru leyti setja í samráði við markavörð, reglur um takmarkanir á sammerkingum stórgripa og samræma þær eftir þörfum við nágrannasýslur.
- 1.3. Óheimilt er að nota markið „gat“ á sauðfé og „netnál“ og „sprett í nös“ á búfé. Þá er óheimilt að taka upp mörkin „sneitt í hálftaf“, „stúfrifað í hálftaf“, tvígagnhófbitað, og „tvígagnstigað...“ Í fjallskilasamþykkt er heimilt að tilgreina hvers konar mörk sé óheimilt að taka upp eða nota. Í markaskrá skal skýra eyrnamörk með myndum og geta um heiti þeirra.
- 1.4. Markaverðir skulu vinna sem rækilegast að því að núverandi markeigendur leggi niður mörk, sem nú eru í markaskrá, en eru af annarri gerð en mörk, sem heimilt er að taka upp samkvæmt ákvæðum fjallskilasamþykktar og reglugerðar þessarar. Óheimilt er að prenta þau mörk í markaskrá umdæmisins eftir að núverandi eigendur þeirra hætta að eiga búfé. Markaverðir skulu vinna að því að markeigendur leggi niður varasamar námerkingar og leiðbeina um mörk og marklag.

2. gr.

Eyrnamörk.

- 2.1. Eyrnamörk skulu bera sömu heiti í öllum fjallskilaumdæmum. Heiti þeirra eru í stafrófsröð sem hér segir, en stjarna við númer marksins í eftirfarandi myndskrá táknar að unnið skuli gegn notkun þess framvegis:

1. Alheilt

2. Andfjaðrað

3. Biti

4. Blaðrifað*

5. Blaðstýft

6. Boðbíldur*

7. Bragð

8. Fjöður

9. Gagnbitað

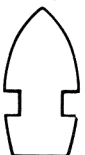
10. Gagnfjaðrað

11. Gagnhangfjaðrað

12. Gagnhófbítað

13. Gagnlaggað*

14. Gagnstigað

15. Geirskorið*

16. Geirstúfrifað*

17. Geirstýft*

18. Geirsýlt*

19. Hamarrifað*

20. Hamrað

21. Hangfjöður

22. Hálf taf

23. Heilgeirað

24. Heilhamrað

25. Heilrifað

26. Hófbiti

27. Hvatrifað

28. Hvatt

29. Laufað*

30. Lögg

31. Miðhlutað

32. Miðhlutað í sneitt*

33. Miðhlutað í stúf

34. Oddfjaðrað

35. Sneiðhamarrifað*

36. Sneiðhamrað*

37. Sneiðrifað

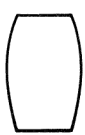
38. Sneitt

39. Stig

40. Stúfrifað

41. Stýft

42. Stýfthálftaf

43. Sýlhamrað*

44. Sýlrifað*

45. Sýlt

46. Sýlt í blaðstýft*

47. Sýlt í hálftaf

48 Sýlt í stúf*

49. Tvíbítað

50. Tvíbragðað

51. Tvífjaðrað

52. Tvígagnbítað*

53. Tvígagnfjaðrað*

54. Tvíhangfjaðrað

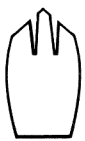
55. Tvíhöfbitað

56. Tvínumið*

57. Tvírifað í heilt

58. Tvírifað í hvatt*

59. Tvírifað í sneitt

60. Tvírifað í stúf

61. Tvístigað

62. Tvístýft

63. Tvísýlt í stúf*

64. Vaglbíti*

65. Vaglrifað*

66. Vaglskora*

67. Þríbítað*

68. Þrífjaðrað*

69. Þrístigað*

70. Þrístýft*

* táknar að unnið skuli gegn notkun þessara marka

3. gr.

Brennimörk.

- 3.1. Brennimörk á hyrndu sauðfé, veturgömlu og eldra, skulu vera með númeri bæjar eða eigenda, sýslutákni og númeri sveitarfélags.

4. gr.

Plötumerki.

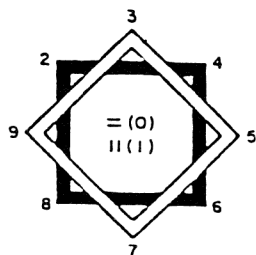
- 4.1. Plötumerki í eyra skal áletra, afhenda og nota í samræmi við litarkort og bæjar- eða eigendanúmer í markaskrá.
- 4.2. Litarmerkja skal allt sauðfé eftir varnarsvæðum, eins og þau eru tilgreind í viðauka I við reglugerð þessa og er óheimilt að litarmerkja búfé svo varanlegt sé nema samkvæmt ákvæðum hans. Þó getur Sauðfjársjúkdómanefnd ákveðið aðra merkingu á búfé, ef nauðsyn krefur vegna sjúkdómavarna. Búfé á Tilraunastöð Háskólans í meinafræði á Keldum og búfé sem tekið er frá vegna rannsókna eða gruns um sjúkdóma, má merkja með rauðum lit, hvar sem er á landinu, en þann lit má annars hvergi nota til að auðkenna búfé.
- 4.3. Á plötumerki búfjár skal skrá númer bæjar eða eigenda, sýslutákn og númer sveitarfélags, auk númers skepnunnar. Í markaskrá skal birta skrá yfir númer bæja eða eigenda í hverju sveitarfélagi og litarkort sem sýnir svæðaskiptingu merkilíta, eins og þeir eru tilgreindir í viðauka II með reglugerð þessari. Notað ber gerð plötumerkja, sem markanefnd samþykkir.

5. gr.

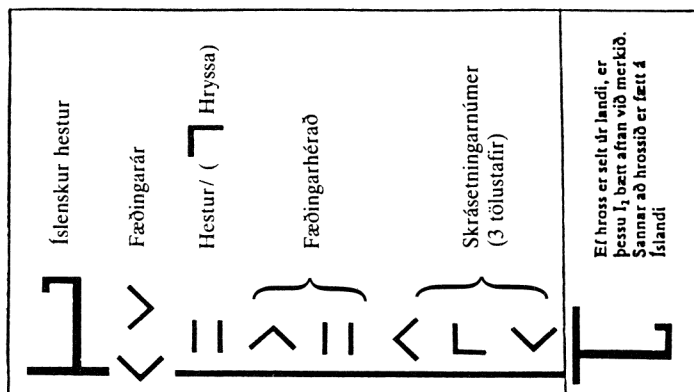
Frostmerkingar stórgripa.

- 5.1. Búnaðarfélag Íslands skal hafa yfirumsjón með frostmerkingum stórgripa og leiðbeinir um framkvæmd þeirra. Frostmerkingar hrossa skulu framkvæmdar af trúnaðarmönnum Búnaðarfélags Íslands og búnaðarsambanda, í samræmi við fæðingarnúmeraskrá Búnaðarfélags Íslands fyrir folöld og eldri hross. Þegar frostmerking hefur farið fram með viðurkenndu kerfi skal það skráð í gagnabanka félagsins. Heimilt er að nota tvenns konar frostmerkingakerfi fyrir hross, og skal í báðum tilvikum frostmerkja fæðingarnúmer á hrossin. Fæðingarnúmer er 8-stafa kennitala sem notuð er við ættbókarskráningu hrossa á vegum Búnaðarfélags Íslands. Fyrstu tveir stafir númersins eru síðari tveir stafir fæðingarárs hrossins, þriðji stafur er fyrir kynferði hrossins (1: hestur, 2: hryssa). Næstu tveir stafir er númer upprunahéraðs hrossins og síðustu þrír tölustafir eru raðnúmer. Eftirfarandi merkjakerfi sem lýst er í 5.1.1. og 5.1.2. skal nota við frostmerkingu hrossa en heimilt er að nota annað kerfi fyrir nautgripi í samráði við Búnaðarfélag Íslands. Nautgripir skulu frostmerktir aftan á læri eða malir.

Mynd I

Mynd II

- 5.1.1. Annað frostmerkið er samsett úr átta táknum sem gerð eru úr réttum hornum og samsíða línum. Táknin merkja tölustafina frá 0 til 9, sbr. mynd I. Merkið er þannig byggt upp að fremst er 1 sem táknar að hrossið er kynhreint og íslenskt. Þá koma tvö tákn, hvort upp af öðru sem merkja síðustu tvo tölustafi í fæðingarári hrossins en þriðja tákn merkir kyn þar sem II táknar hest og 1 táknar hryssu. Þá koma tvö tákn fyrir upprunahérað og að síðustu þrjú tákn fyrir raðnúmer, sbr. mynd II. Hross sem frostmerkt eru samkvæmt kerfi þessu skal frostmerkja á háls. Að fengnu leyfi Búnaðarfélags Íslands er heimilt að bæta aftan við frostmerkið bæjartákni en sömu reglur gilda um sammerkingar þar og um stórgripamörk.
- 5.1.2. Hitt frostmerkið er samsett úr tölustöfum og bókstaf. Er fyrsti tölustafur síðasti stafur fæðingarárs hrossins, næst kemur einkennisstafur eða upprunahéraðsnúmer, sbr. töflu. Að síðustu koma þrjár tölur sem eru raðnúmer. Hross sem frostmerkt eru samkvæmt þessu kerfi skal frostmerkja á bak.

Númer	Upprunahérað Einkennis- stafur	Landsvæði
25	R	Kjararnesþing.
35	B	Borgarfjarðarsýsla, Akranes.
36	M	Mýrasýsla, Borgarnes.
37	P	Snæfellsness- og Hnappadalssýsla.
38	D	Dalasýsla.
45	F	Vestfirðir, nema Strandasýsla.
49	T	Strandasýsla.
55	V	V-Húnavatnssýsla.
56	H	A-Húnavatnssýsla.
57	K	Skagafjarðarsýsla, Sauðárkrúkur, Siglufjörður.
65	A	Eyjafjarðarsýsla, Akureyri, Dalvík, Ólafsfjörður.
66	E	S-Þingeyjarsýsla, Húsavík.
67	N	N-Þingeyjarsýsla.
75	S	N-Múlasýsla, Seyðisfjörður.
76	U	S-Múlasýsla, Neskaupstaður, Eskifjörður.
77	Z	A-Skaftafellssýsla, Höfn.
85	Y	V-Skaftafellssýsla.
86	L	Rangárvallasýsla.
87	X	Árnessýsla, Selfoss, Vestmannaeyjar.

- 5.2. Hross skal frostmerkja á háls eða bak en nautgrip aftan á læri eða malir. Að lokinni frostmerkingu skal trúnaðarmaður Búnaðarfélags Íslands gefa út vottorð til eiganda með upplýsingum um gripinn og afþrengingun af frostmerkinu og öðrum atriðum sem þurfa þykir.
- 5.3. Við eigendaskipti skal vottorðið fylgja gripnum og skal hinn nýi eigandi tilkynna eigendaskiptin til Búnaðarfélags Íslands. Óheimilt er að slátra frostmerkту hrossi nema vottorðinu sé framvísað og staðfestingu Búnaðarfélags Íslands um hver sé skráður eigandi frostmarksins.

6. gr.

Markeigandi.

- 6.1. Markeigandi skal skrásettur í markaskrá á þeim bæ, þar sem hann heldur búfé. Heimilt er að skrá markeiganda í þéttbýli á lögheimili hans.
- 6.2. Flytjist markeigandi búferlum, skal hann leita álits og samþykkist markavarðar, hvort hann þurfi að breyta um mark vegna sammerkinga. Sama á við um búfé sem markeigandi kaupir. Óheimilt er markeiganda að nota sama mark á fé í tveimur eða fleiri varnarhólfum. Flytjist markeigandi á annað fjársamgöngusvæði, þar sem hann má ekki nota fjármark sitt vegna sammerkingar, skal markið fylgja lögbýli því eða svæði, sem hann flutti frá.

7. gr.

Eigendaskipti að mörkum.

- 7.1. Mörk ganga að erfðum. Gefa má mark og selja, enda sé gerð marksins í samræmi við reglur fjallskilaumdæmisins. Taka má upp nýtt mark, gerðarmark, enda hafi enginn markeigandi á því svæði, sem reglugerð þessi bannar sammerkingar á, sama mark eða svo líkt að hætta sé á misdrætti að dómi markavarðar.
- 7.2. Eigendaskipti að marki milli útgáfu markaskráa skulu tilkynnt markaverði, er birtir um það tilkynningu í Lögbirtingablaði á kostnað hins nýja eigenda. Afrit tilkynningar skal senda Búnaðarfélagi Íslands. Sama gildir ef maður flyst á milli fjallskilaumdæma eða varnarhólfa, eða tekur upp nýtt mark. Geri markavörður ekki athugasemd við markið, að höfðu samráði við hluteigandi markaverði, skal hann þegar senda tilkynningu um það til birtingar í Lögbirtingablaði. Markaverðir á viðkomandi svæðum skulu færa skrá yfir slík mörk og eigendur þeirra. Aðeins markavörður er heimilt að auglýsa mörk í Lögbirtingablaði. Mark auglýst með öðrum hætti, eða án samþykkis markavarðar er ógilt og notkun þess óheimil.
- 7.3. Þau mörk sem óheimil eru samkvæmt reglugerð þessari eða fjallskilasamþykkt mega ekki ganga að erfðum, sölu eða gjöf. Við kaup og sölu búfjár skal afmá bæjarnúmer fyrri eiganda. Jafnframt er heimilt að marka upp eða breyta eyrnamarki.

8. gr.

Skráning og niðurfelling marka.

- 8.1. Skyld er markeiganda að tilkynna markaverði mark sitt til skráningar í markaskrá fjallskilaumdæmis og greiða fyrir það gjald sem stjórn þess ákveður. Skal það gert innan tiltekins frests sem markavörður auglýsir, m.a. í Lögbirtingablaði. Við móttöku nýrra marka skal skrá móttökudag.
- 8.2. Vilji einhver taka upp nýtt mark milli þess er markaskrá er gefin út, skal hann tilkynna það markaverði. Geri markavörður ekki athugasemd við markið, að höfðu samráði við markaverði aðliggjandi fjallskilaumdæma, skal hann þegar senda

tilkynningu um það til birtingar í Lögbirtingablaði. Afrit tilkynningar sendist Búnaðarfélagi Íslands, sem skráir markið í tölvu, þegar markið hefur birst í Lögbirtingablaðinu.

- 8.3. Mark sem hvorki er skráð í gildandi markaskrá né hefur verið auglýst í Lögbirtingablaði, eftir útgáfu síðustu markaskrár eða í viðbæti við markaskrá umdæmisins, skal talið niður fallið og er þá öðrum heimilt að taka það upp. Fyrri eigandi eða erfingi hans á þó forgangsrétt til marksins, ef hann tekur það upp innan átta ára frá útgáfu síðustu markaskrár og heldur það þá aldursrétti sínum.

9. gr.

Markaskrár.

- 9.1. Stjórn hvers fjallskilaumdæmis skal sjá um útgáfu á markaskrá fyrir umdæmið. Markaskrár skulu gefnar út samtímis um land allt og eigi sjaldnar en áttunda hvert ár. Skal senda sýslumönnum, markavörðum, markanefnd, hreppstjórum og sláturhúsum á hugsanlegum samgöngusvæðum búfjár eintak markaskrárinnar en Búnaðarfélagi Íslands og sauðfjársjúkdómanefnd tvö eintök.
- 9.2. Stjórnir fjallskilaumdæma geta sameinast um útgáfu markaskrár, þar sem það þykir henta. Semja má um útgáfu marka úr hluta sýslu í annarri skrá, ef sérstök landfræðileg ástæða er til þess, og að fengnu samþykki sauðfjársjúkdómanefndar. Skulu þá öll búfjármörk á viðkomandi svæði birt í þeirri skrá. Einstaka búfjáreigendum er þó heimilt að fá mark sitt birt í nágrannaskrá. Óheimilt er stjórn fjallskilaumdæmis að skipta markaskrá upp eftir svæðum innan fjallskilaumdæmis eða láta prenta sérstaka stórgripamarkaskrá. Mörk sem eingöngu eru notuð fyrir stórgripi skulu auðkennd í markaskrá með stjörnu og er algerlega óheimilt að nota þau á sauðfé.
- 9.3. Stjórn fjallskilaumdæmis felur ákveðnum manni, markaverði, söfnun og umsjón með mörkum, svo og gerð og útgáfu markaskrár. Skal sem mest samræmi haft í gerð markaskráa um land allt og fylgt í því efni ákveðum reglugerðar þessarar.
- 9.4. Búnaðarfélag Íslands skráir öll mörk í landinu í tölvu og hefur umsjón og eftirlit með útgáfu markaskráa og samræmir gerð þeirra.

10. gr.

Gerð markaskráa.

- 10.1. Við gerð markaskráa skal fylgja eftirfarandi reglum:
- 10.1.1. Brotið skal vera sem næst 11 - 11 1/2 cm á breidd og 19 - 20 cm á hæð.
- 10.1.2. Hverri síðu skal skipt í dálka, er liggi þvert á kjöl:
1. dálkur fyrir tölu marksins
 2. dálkur fyrir mark á hægri eyra
 3. dálkur fyrir mark á vinstra eyra
 4. dálkur fyrir brennimark
 5. dálkur fyrir nafn og heimili markeiganda
 6. dálkur fyrir númer bæjar eða eiganda, sýslutákn og númer sveitarfélags.
- 10.1.3. Skyld er að nota sömu markaðeiti í markaskráum um land allt og raða þeim þannig í starfrófsröð í öllum markaskráum; Fyrst skal raða mörkum, sem aðeins eru á vinstra eyra og nota heitið „Alheilt hægri“ í dálki fyrir mark á hægri eyra. Á mörkuðu eyra skal fyrst lýst yfirmarki, síðan undirbenjum niður eftir eyranu að framan og því næst á sama hátt aftan á eyra.

11. gr.

Sammerkingar á sauðfé.

- 11.1. Það telst vera sammerking, þegar tveir eða fleiri markeigendur eiga sama mark.
- 11.2. Sammerking er óheimil innan fjallskilaumdæmis. Óheimilt er að taka upp nýjar sammerkingar innan þess og niður skulu felldar núverandi sammerkingar. Ef kind er með vafamarki skal henni skilyrðislaust slátrað.
- 11.3. Reglur um bann við sammerkingum milli fjallskilaumdæma eru:
- 11.3.1. **Gullbringu- og Kjósarsýsla (Kjalarnesþing).** Bannaðar eru sammerkingar við Borgarfjarðarsýslu, Mýrasýslu og Árnessýslu.
- 11.3.2. **Borgarfjarðarsýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Mýrasýslu og Snæfellsness- og Hnappadalssýslu austan Snæfellsnesslínu. Nyrðra varnarhólf í Borgarfjarðarsýslu má ekki hafa sammerkt við Dalasýslu sunnan Hvammsfjarðarlínu, Strandasýslu sunnan sömu línu og við Húnavatnssýslur og Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna. Þó má nyrðra Borgarfjarðarhólf hafa sammerkt við hreppana norðan Vatnssnesslínu í Vestur-Húnavatnssýslu. Bannaðar eru sammerkingar við Árnessýslu og Kjalarnesþing.
- 11.3.3. **Mýrasýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Snæfellsness- og Hnappadalssýslu, Dalasýslu, Strandasýslu sunnan Gilsfjarðarlínu, Húnavatnssýslur og Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna, Árnessýslu, Kjalarnesþing og Borgarfjarðarsýslu. Heimilt er þó að halda núverandi sammerkingum í Mýrasýslu vestan Stafholtstungnahrepps við svæðið á milli Blöndu og Héraðsvatna, norðan Bólstaðarhlíðarhrepps, Seyluhrepps og Eyhildarholts í Rípurhreppi. Einnig er heimilt að hafa sammerkt við hreppa norðan Vatnssnesslínu í Vestur-Húnavatnssýslu.
- 11.3.4. **Snæfellsness- og Hnappadalssýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Dalasýslu, Strandasýslu sunnan Gilsfjarðarlínu og Mýrasýslu. Austan Snæfellsnesslínu má ekki vera sammerkt við Borgarfjarðarsýslu.
- 11.3.5. **Dalasýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Austur-Barðastrandarsýslu og Strandasýslu sunnan Þorskafjarðarlínu. Norðan Hvammsfjarðarlínu eru auk þess bannaðar sammerkingar við Austur-Barðastrandarsýslu á milli Kollafjarðar- og Þorskafjarðarlína, Nauteyrarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu og Strandasýslu á milli Árneshrepps og Þorskafjarðarlínu, og Vestur-Húnavatnssýslu í Miðfjarðarhólfi. Einnig eru bannaðar sammerkingar við Mýrasýslu og Snæfellsness- og Hnappadalssýslu. Sunnan Hvammsfjarðarlínu er að auki bannað að hafa sammerkt við Húnavatnssýslur vestan Blöndu og nyrðra Borgarfjarðarhólf. Þó má hafa sammerkt við hreppa norðan Vatnssnesslínu í Vestur-Húnavatnssýslu. Um Kleifar í Dalasýslu, gilda sömu reglur og væri jörðin í Austur-Barðastrandarsýslu.
- 11.3.6. **Barðastrandarsýslur, Ísafjarðarsýslur og Strandasýsla.** Bannaðar eru sammerkingar á Vestfjarðakjálka, þ.e. norðan Gilsfjarðarlínu. Í Austur-Barðastrandarsýslu á milli Kollafjarðar- og Þorskafjarðarlína, í Nauteyrarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu, og í Strandasýslu á milli Árneshrepps og Þorskafjarðarlínu má ekki vera sammerkt við Dalasýslu og Strandasýslu norðan Hvammsfjarðarlínu. Sunnan Þorskafjarðarlínu má ekki vera sammerkt við Dalasýslu og Strandasýslu. Í Strandasýslu á milli Gilsfjarðarlínu og Hvammsfjarðarlínu má ekki vera sammerkt við Vestur-Húnavatnssýslu í Miðfjarðarhólfi, Mýrasýslu og Snæfellsness- og Hnappadalssýslu. Í Strandasýslu sunnan Hvammsfjarðarlínu má ekki hafa sammerkt við Húnavatnssýslur, Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna, nyrðra Borgarfjarðarhólf, Mýrasýslu og Snæfellsness- og Hnappadalssýslu.

- 11.3.7. **Vestur-Húnavatnssýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna, Árnessýslu, nyrðra Borgarfjarðarhólf, Mýrasýslu og Dala- og Strandasýslur sunnan Hvammsfjarðarlínu. Norðan Vatnssnesslínu má þó vera sammerkt við Árnes- og Dalasýslur, nyrðra Borgarfjarðarhólf og Mýrasýslu. Vestan Miðfjarðarlínu má ekki vera sammerkt við Dala- og Strandasýslur sunnan Gilsfjarðarlínu. Þorkelshólshreppur má ekki hafa sammerkt við Akrahrepp í Skagafjarðarsýslu.
- 11.3.8. **Austur-Húnavatnssýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna og Akrahrepp. Austan Blöndu má ekki vera sammerkt við Viðvíkurhrepp í Skagafjarðarsýslu. Í Bólstaðarhlíðarhreppi má ekki vera sammerkt við Eyjafjarðarsýslu sunnan Hörgár eða Ása- og Djúpárhreppa í Rangárvallasýslu. Einnig eru bannaðar sammerkingar við Árnessýslu, nyrðra Borgarfjarðarhólf, Mýrasýslu og Dala- og Strandasýslur sunnan Hvammsfjarðarlínu. Sammerkt má þó vera í hreppum austan Blöndu, við Dalasýslu sunnan Hvammsfjarðarlínu. Ennfremur mega hrepparnir norðan Bólstaðarhlíðarhrepps halda núverandi sammerkingum við Mýrasýslu vestan Stafholtstungnahrepps.
- 11.3.9. **Skagafjarðarsýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Eyjafjarðarsýslu. Lýtingsstaðahreppur, Seyluhreppur, Eyhildarholt í Rípuhreppi og Akrahreppur mega ekki hafa sammerkt við Suður-Pingeyjarsýslu vestan Skjálfandafljóts. Ennfremur má Akrahreppur ekki hafa sammerkt við Skútustaðahrepp og Bárðdælahrepp austan Skjálfandafljóts eða þau svæði Suður-Pingeyjarsýslu sem eiga eða nota afrétti sunnan byggða. Akrahreppur, Lýtingsstaðahreppur, Seyluhreppur og Eyhildarholt í Rípuhreppi mega ekki hafa sammerkt við Ása- og Djúpárhreppa í Rangárvallasýslu. Hrepparnir vestan Héraðsvatna mega ekki hafa sammerkt við Árnessýslu, nyrðra Borgarfjarðarhólf, Mýrasýslu, Strandasýslu sunnan Hvammsfjarðarlínu og Húnavatnssýslur. Hrepparnir norðan Seyluhrepps, nema Eyhildarholt í Rípuhreppi, mega þó halda núverandi sammerkingum við Árnessýslu vestan Ölfusár og Sogs og Mýrasýslu vestan Stafholtstungnahrepps. Í Viðvíkurhreppi má ekki vera sammerkt við Austur-Húnavatnssýslu austan Blöndu og Akrahreppur má ekki hafa sammerkt við Austur-Húnavatnssýslu og Þorkelshólshrepp í Vestur-Húnavatnssýslu. Um Skatastaði og Stokkhólma í Akrahreppi gilda hvarvetna sömu reglur og væru þeir í Lýtingsstaðahreppi.
- 11.3.10. **Eyjafjarðarsýsla og Siglufjörður.** Bannaðar eru sammerkingar við Skagafjarðarsýslu, Suður-Pingeyjarsýslu og Kelduneshrepp í Norður-Pingeyjarsýslu. Þó má vera sammerkt norðan Hörgár við svæðið austan Skjálfandafljóts. Sunnan Hörgár eru bannaðar sammerkingar við Bólstaðarhlíðarhrepp. Árnessýslu austan Hvítár og við Ása- og Djúpárhreppa í Rangárvallasýslu. Um Siglufjörð gilda sömu reglur og Eyjafjarðarsýslu norðan Hörgár.
- 11.3.11. **Suður-Pingeyjarsýsla og Kelduneshreppur.** Bannaðar eru sammerkingar í Pingeyjarsýslum. Skútustaðahreppur og Bárðdælahreppur austan Skjálfandafljóts mega ekki hafa sammerkt við Norður-Múlasýslu norðan Lagarfljóts og Fljótaldahrepp. Svæðið á milli Skjálfandafljóts og Jökulsár á Fjöllum norðan Skútustaðahrepps og Bárðdælahrepps má ekki hafa sammerkt við Norður-Múlasýslu norðan Jökulsár á Brú. Bannaðar eru sammerkingar þeirra svæða í Suður-Pingeyjarsýslu sem eiga eða nota afrétti sunnan byggða í sýslunni, við Árnessýslu austan Hvítár, Ása- og Djúpárhreppa í Rangárvallasýslu og Akrahrepp í Skagafjarðarsýslu. Bannaðar eru sammerkingar við Eyjafjarðarsýslu. Austan Skjálfandafljóts má þó vera sammerkt

við Eyjafjarðarsýslu norðan Hörgár. Vestan Skjálfandafljóts eru bannaðar sammerkingar við Lýtingsstaðahrepp, Seyluhrepp, Eyhildarholt í Rípurhreppi og Akrahrepp í Skagafjarðarsýslu.

- 11.3.12. **Norður-Pingeyjarsýsla austan Jökulsár.** Bannaðar eru sammerkingar í Pingeyjarsýslum og við Norður-Múlasýslu norðan Lagarfljóts og Fljótdalshrepp.
- 11.3.13. **Múlasýslur.** Bannaðar eru sammerkingar í Múlasýslum. Þó má Suður-Múlasýsla hafa sammerkt við Vopnafjarðarhrepp og Skeggjastaðahrepp í Norður-Múlasýslu. Sunnan Jökulsár á Brú má ekki vera sammerkt við Austur-Skaftafellssýslu austan Hornafjarðarfljóts. Fljótdalshreppur og svæðið norðan Lagarfljóts má ekki hafa sammerkt við Skútustaðahrepp. Bárðdælahrepp austan Skjálfandafljóts og Norður-Pingeyjarsýslu. Kelduneshreppur í Norður-Pingeyjarsýslu má þó hafa sammerkt við svæðið sunnan Jökulsár á Brú.
- 11.3.14. **Austur-Skaftafellssýsla.** Bannaðar eru sammerkingar austan Hornafjarðarfljóts við Múlasýslur sunnan Jökulsár á Brú. Hofshreppur má ekki hafa sammerkt við Vestur-Skaftafellssýslu austan Mýrdalssands.
- 11.3.15. **Vestur-Skaftafellssýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Rangárvallasýslu. Álftavers- og Skaftártunguhreppar mega ekki hafa sammerkt við Árnessýslu austan Hvítár. Bannaðar eru sammerkingar austan Mýrdalssands við Hofshrepp í Austur-Skaftafellssýslu.
- 11.3.16. **Rangárvallasýsla.** Bannaðar eru sammerkingar vestan Markarfljóts við Árnessýslu. Ása- og Djúpárhreppar mega ekki hafa sammerkt við Bólstaðarhlíðahrepp í Austur-Húnavatnssýslu, Seylu-, og Lýtingsstaðahrepp, Eyhildarholt í Rípurhreppi og Akrahrepp í Skagafjarðarsýslu, Eyjafjarðarsýslu sunnan Hörgár og við þau svæði í Suður-Pingeyjarsýslu sem eiga eða nota afrétti sunnan byggða. Bannaðar eru sammerkingar við Vestur-Skaftafellssýslu.
- 11.3.17. **Vestmannaeyjar.** Bannaðar eru sammerkingar á milli fjáreigenda í Vestmannaeyjum.
- 11.3.18. **Árnessýsla.** Bannaðar eru sammerkingar við Kjalarnesþing, Borgarfjarðarsýslu, Mýrasýslu, Húnavatnssýslur og Skagafjarðarsýslu vestan Héraðsvatna. Þó má hafa sammerkt við hreppa norðan Vatnsneslínu í Vestur-Húnavatnssýslu. Í Árnessýslu vestan Ölfusár og Sogs má þó halda núverandi sammerkingum við hreppana norðan Seyluhrepps nema Eyhildarholt í Rípurhreppi í Skagafjarðarsýslu. Í Árnessýslu austan Hvítár má ekki vera sammerkt við Akrahrepp í Skagafjarðarsýslu, Eyjafjarðarsýslu sunnan Hörgár eða þau svæði Suður-Pingeyjarsýslu, sem afrétt eiga eða notan sunnan byggða, og ekki við Skaftártunguhrepp og Álftavershrepp í Vestur-Skaftafellssýslu. Bannaðar eru sammerkingar við Rangárvallasýslu vestan Markarfljóts.
- 11.4. Fyrir útgáfu markaskráa skulu markaverðir vinna sameiginlega að útrýmingu óleyfilegra sammerkinga. Búnaðarfélag Íslands veitir markavörðum upplýsingar um sammerkingar. Hver markavörður skal skrá aldur og flokk þeirra marka sem kunna að falla niður vegna sammerkingar samkvæmt ákvæðum 11.3. Jafnframt skal hann tilkynna markavörðum aðliggjandi fjallskilaumdæma um þau mörk sem hann hefur skráð þannig.
- 11.5. Markaverðir skulu halda með sér fundi svo oft sem þurfa þykir, þar sem ákvörðun er tekin á grundvelli a-liðar 4. mgr. 68. gr. afréttalaga nr. 6 21. mars 1986, um hvaða markeigandi missir mark sitt vegna sammerkingar, enda hafi hlutaðeigandi aðilum áður verið gefin kostur á að lýsa skriflega viðhorfum sínum til málsins. Niðurstöðu

slíkra funda skal tilkynna viðkomandi markeigendum skriflega án tafar, auk þess sem þær skulu færðar til bókar. Verði ekki leyst úr ágreiningi um hver halda skuli marki á grundvelli reglna a-liðar 4. mgr. 68. gr. afréttalaga eða markaverðir verða ekki sammála um úrlausn máls, skal vísa málinu til úrskurðar markanefndar.

- 11.6. Markaverðir skulu einnig fyrirbyggja sammerkingar við upptöku nýrra marka eða flutning marka á milli fjallskilaumdæma.
- 11.7. Nú leggur markeigandi niður fjármark sitt til að útrýma sammerkingu, en á erfitt með eða getur ekki markað fjárstofn sinn undir hið nýja mark. Er þá markaverði heimilt að láta prenta hið aflagða mark einu sinni í markaskrá umdæmisins, en þó því aðeins að það sé auðkennt með bókstafnum F og tekið fram í formála viðkomandi markaskrár, að slík mörk séu aðeins á fullorðnu fé og óheimilt að nota þau á lömb. Skylt er hlutaðeigandi fjáreiganda að merkja með plötumerki allt fé sem ber hið aflagða mark.

12. gr.

Markanefnd.

- 12.1. Markanefnd skal fylgjast með framkvæmd laga, reglugerða og fjallskilasamþykktu um mörk og markaskrár og vera þeim til ráðuneytis sem um þau mál fjalla. Þá skal markanefnd fylgjast með og aðstoða Búnaðarfélag Íslands við tölvuskráningu allra marka í landinu, samkvæmt ákvæðum 9.4.
- 12.2. Markanefnd úrskurðar um ágreining sem rísa kann vegna ákvörðunar markavarðar eða fundar markavarða um skráningu á marki, synjun skráningar eða niðurfellingu marks vegna sammerkinga. Skal nefndin í því efni fylgja ákvæðum 68. gr. afréttalaga.

13. gr.

Refsiákvæði og gildistaka.

- 13.1. Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða viðurlögum samkvæmt 70. gr. laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl., nr. 6 21. mars 1986.
- 13.2. Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt heimild í IX. kafla laga nr. 6 21. mars 1986 um afréttamálefni, fjallskil o. fl. og 45. gr. laga nr. 23 10. mars 1956, um varnir gegn útbreiðslu næmra sauðfjársjúkdóma og útrýmingu þeirra, með síðari breytingum, staðfestist hér með til að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim sem hlut eiga að máli. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 224 28. apríl 1987 um mörk, markaskrár og takmörkun á sammerkingum búfjár.

Landbúnaðarráðuneytið, 24. nóvember 1989.

Steingrímur J. Sigfússon.

Jón Höskuldsson.

Viðauki I:

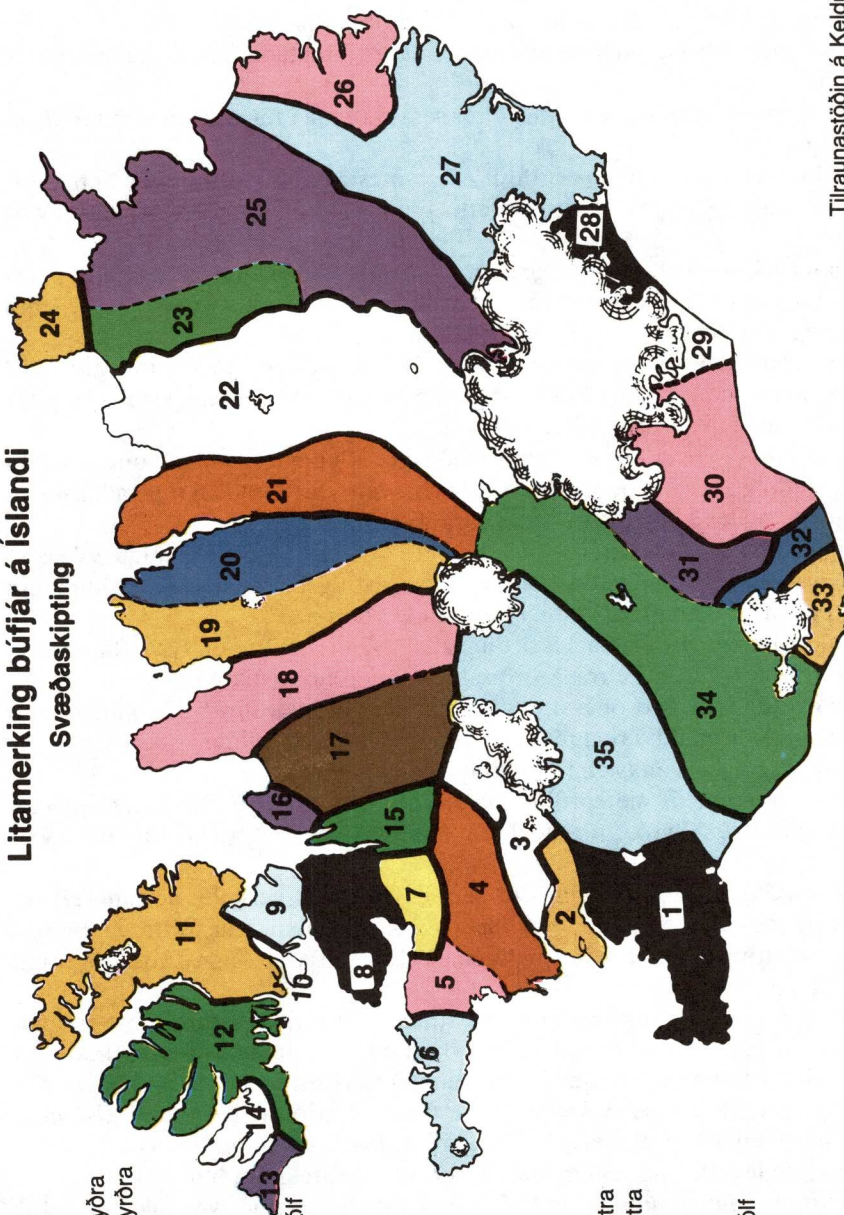
Varnarsvæði og litarmerking

Litarmerkingu búfjár með varanlegum litum skal haga eftir búsetu sem hér segir:

Varnarsvæði	Litur	Takmörk svæðis (varnarlinur):
1. Landnámshólf	Svartur	<i>Sogslína</i> ; Ölfusá og Sog í Þingvallavatn. <i>Bláskógalína</i> ; úr Þingvallavatni vestan Þjóðgarðs í Hvalfjarðarlínu. <i>Hvalfjarðarlína</i> ; úr Hvalfirði í Þórisjökul.
2. Borgarfjarðarhólf syðra	Gulur	<i>Hvalfjarðarlína</i> ; úr Hvalfirði í Þórisjökul. <i>Andakílslína</i> ; frá Andakíl í Skorradalsvatn og Reyðarvatn í Hvalfjarðarlínu.
3. Borgarfjarðarhólf nyrðra	Hvítur	<i>Andakílslína</i> ; frá Andakíl í Skorradalsvatn og Reyðarvatn í Hvalfjarðarlínu. <i>Hvalfjarðarlína</i> ; úr Hvalfirði í Þórisjökul. <i>Hvítá í Borgarfirði</i> frá ósum að Bjarnastöðum. <i>Hvítársíðulína</i> ; úr Hvítá við Bjarnastaði í Kvíslavötn. <i>Tvíðægrulína</i> ; um Kvíslavötn og Arnarvatn í Langjökul.
4. Mýrahólf.	Appelsínugulur	<i>Hvítá í Borgarfirði</i> frá ósum að Bjarnastöðum. <i>Hvítársíðulína</i> úr Hvítá við Bjarnastaði í Kvíslavötn. <i>Tvíðægrulína</i> . <i>Dalalína</i> nálægt suðurmörkum Dalasýslu. <i>Hítará</i> .
5. Hnappadalshólf	Bleikur	<i>Hítará</i> . <i>Dalalína</i> nálægt suðurmörkum Dalasýslu. <i>Snæfellsnesslína</i> úr Skógarnesi í Álftafjörð.
6. Snæfellsnesshólf	Ljósblár	Snæfellsnes utan <i>Snæfellsnesslínu</i> úr Skógarnesi í Álftafjörð.
7. Dalahólf syðra	Sítrónugulur	<i>Dalalína</i> nálægt suðurmörkum Dalasýslu. <i>Tvíðægrulína</i> . <i>Hvammsfjarðarlína</i> úr Hvammsfirði í Hrutafjörð.
8. Dalahólf nyrðra	Svartur	<i>Hvammsfjarðarlína</i> úr Hvammsfirði í Hrutafjörð. <i>Gilsfjarðarlína</i> úr Gilsfirði í Bitrufjörð.
9. Steingrímsfjarðarhólf	Ljósblár	<i>Gilsfjarðarlína</i> úr Gilsfirði í Bitrufjörð. <i>Berufjarðarlína</i> úr Berufirði í Þorskafjarðarlínu. <i>Þorskafjarðarlína</i> af Þorskafjarðarheiði í Steingrímsfjörð.
10. Reykjanesshólf	Hvítur	<i>Berufjarðarlína</i> og <i>Þorskafjarðarlína</i> úr Þorskafirði í Steingrímsfjörð.
11. Mið-Vestfjarðahólf	Gulur	<i>Þorskafjarðarlína</i> úr Þorskafirði í Steingrímsfjörð. <i>Kollafjarðarlína</i> úr Kollafirði í Ísafjarðarbotn.
12. Vestfjarðahólf	Grænn	<i>Kollafjarðarlína</i> úr Kollafirði í Ísafjarðarbotn. <i>Rauðasandslína</i> úr Stálfjalli um Skarðabrúnir í Ósafjörð. <i>Suðurfjarðarlína</i> úr <i>Rauðasandslínu</i> í Kleifaheiði í Trostansfjörð.
13. Rauðsandshólf	Fjólublár	<i>Rauðasandslína</i> úr Stálfjalli um Skarðabrúnir í Ósafjörð.
14. Arnarfjarðarhólf	Hvítur	<i>Suðurfjarðarlína</i> úr <i>Rauðasandslínu</i> á Kleifaheiði í Trostansfjörð.
15. Miðfjarðarhólf	Grænn	<i>Tvíðægrulína</i> úr <i>Hvammsfjarðarlínu</i> við Skeggöxl um Kvíslavötn og Arnarvatn í Langjökul. <i>Miðfjarðarlína</i> úr Miðfirði í Arnarvatn.
16. Vatnsnesshólf	Fjólublár	<i>Miðfjarðarlína</i> úr Miðfirði í Miðfjarðarvatn. <i>Vatnsnesslína</i> úr Miðfjarðarvatni í Síðukrók við Víðidalví.
17. Húnahólf	Brúnn	<i>Tvíðægrulína</i> um Kvíslavötn og Arnarvatn í Langjökul. <i>Miðfjarðarlína</i> úr Miðfjarðarvatni í Arnarvatn. <i>Vatnsnesslína</i> úr Miðfjarðarvatni í Síðukrók við Víðidalví. <i>Kjalarlína</i> á milli Langjökuls og Hofsjökuls.
18. Skagahólf	Bleikur	<i>Blanda</i> . <i>Blanda</i> . <i>Kjalarlína</i> á milli Langjökuls og Hofsjökuls. <i>Héraðsvötn</i> og <i>Jökulsá eystri</i> .
19. Skagafjarðarhólf	Gulur	<i>Héraðsvötn</i> og <i>Jökulsá eystri</i> . <i>Tröllaskagalína</i> ; á mörkum Skagafjarðar- og Eyjafjarðarsýslu og á mörkum Siglufjarðar og Ólafsfjarðar.

20. Eyjafjarðarhólf, vestra	Dökkblár	<i>Tröllaskagalína. Eyjafjarðarlína í Öngulsstaðahreppi.</i>
21. Eyjafjarðarhólf, eystra	Appelsínugulur	<i>Eyjafjarðarlína í Öngulsstaðahreppi.</i>
22. Skjálfandahólf	Hvítur	<i>Skjálfandafjót.</i>
23. Öxarfjarðarhólf	Grænn	<i>Skjálfandafjót. Gæsa fjallalína; norðan Skútustaðahrepps.</i>
		<i>Jökulsá á Fjöllum. Hólsfjallalína; austan Fjalla- og Öxarfjarðahreppa.</i>
24. Sléttuhólf	Gulur	<i>Sléttulína.</i>
25. Norð-Austurlandshólf	Fjölublár	<i>Melrakkasléttan norðan Sléttulínu.</i>
26. Austfjarðahólf	Bleikur	<i>Jökulsá á Fjöllum. Hólsfjallalína. Sléttulína. Jökulsá á Brú.</i>
27. Austurlandshólf	Ljósblár	<i>Lagarfjót frá ósum að Grímsá. Reyðarfjarðarlína um Áreyjatind og Sandfell í Grímsá.</i>
		<i>Jökulsá á Brú.</i>
28. Suðursveitarhólf	Svartur	<i>Lagarfjót. Reyðarfjarðarlína. Hamarsá í Hamarsfirði.</i>
29. Öræfahólf	Hvítur	<i>Hornafjarðarlína.</i>
30. Síðuhólf	Bleikur	<i>Hornafjarðarlína. Breiðumerkursandslína.</i>
31. Skaftártunguhólf	Fjölublár	<i>Breiðamerkursandslína. Skeiðarársandslína.</i>
32. Áltavershólf	Dökkblár	<i>Skeiðarársandslína. Eldhraunslína; úr Skaftá austan Eldvatns í Kúðafjót. Hólmsárlína; Hólmsá og Kúðafjót.</i>
33. Mýrdalshólf	Gulur	<i>Eldhraunslína; úr Skaftá austan Eldsvatns í Kúðafjót. Kýlingalína. Hólmsárlína; Hólmsá og Kúðafjót.</i>
34. Rangárvallahólf	Grænn	<i>Hólmsárlína. Mælifellslína. Mýrdalssandslína; úr Blautukvísl í Moldheiði.</i>
35. Árneshólf	Ljósblár	<i>Mýrdalssandslína; úr Blautukvísl í Moldheiði. Sólheimasandslína vestan Jökulsár á Sólheimasandi.</i>
		<i>Sólheimasandslína. Markarfljót. Mælifellslína. Kýlingalína. Tungnaá. Sprengisandslína. Ytri-Rangá. Þjórsá.</i>
		<i>Þjórsá. Kjalarlína. Brúará. Hlíðarbæjalína; úr Hagavatni í Brúarár. Hvalfjarðarlína; úr Þórisjökli í Kvíkindisfell. Bláskógalína; úr Kvíkindisfelli í Þingvallavatn vestan Þjóðgarðs. Sogslína; Sog og Ölfusá.</i>

Viðauki II:

Litamerking búfjár á Íslandi
SvæðaskiptingTíraunastöðin á Keldum
og Sauðfjarveikivarnir.

Varnarsvæði:

1. Landnámshólf
2. Borgarfjarðarhólf suðra
3. Borgarfjarðarhólf norðra
4. Mýrahólf
5. Hnappadalshólf
6. Snæfellsnesshólf
7. Dalahólf suðra
8. Dalahólf norðra
9. Steingrímsfjarðarhólf
10. Reykjanesshólf
11. Miðvestfjarðarhólf
12. Vestfjarðarhólf
13. Rauðasandshólf
14. Arnarfjarðarhólf
15. Miðfjarðarhólf
16. Vatnsnesshólf
17. Húnahólf
18. Skagahólf
19. Skagafjarðarhólf
20. Eyjafjarðarhólf vestra
21. Eyjafjarðarhólf eystra
22. Skjálíandahólf
23. Öxarfjarðarhólf
24. Sléttuhólf
25. Norðausturlandshólf
26. Austfjarðarhólf
27. Austurlandshólf
28. Suðursveitarhólf
29. Örnefshólf
30. Siðuhólf
31. Skaftártunguhólf
32. Alftavershólf
33. Mýrdalshólf
34. Rangárvallahólf
35. Árnesshólf